

ONDERZOEK NAAR DE KOSTPRIJZEN VAN CHRYSANTENBLOEMEN
IN DE OPENGROND EN IN WARENHUIZEN
(gebied Rijsburg)

Prijspeil 1955

Rapport No 227

Afdeling Tuinbouw

COMMISSIE VAN ADVIES

De inhoud van dit rapport is beoordeeld door een Commissie van Advies. Deze Commissie was als volgt samengesteld:

1. Dr J. Wasscher (voorzitter)	Rijkstuinbouwoconsulent	Aalsmeer
2. P. v.d. Bosch	Bloemenkweker	Rijnsburg
3. L.A. Elferink	Bestuurder Landarbeidersbond	Haarlem
4. Js den Heyer	Bloemenkweker	Rijnsburg
5. Drs G. Hogewoning	Directeur Veilingver. "Flora"	Rijnsburg
6. Ir M.J.M. Loomans	Ingenieur Rijkstuinbouw- voorlichtingsdienst	Uithoorn
7. A. Vletter	Bloemenkweker	Rijnsburg
8. A. de Zoete	Hoofdassistent Rijkstuinbouw- voorlichtingsdienst	Haarlem

In de op 10 Augustus gehouden vergadering verklaarde de Commissie zich met de inhoud van dit rapport te kunnen verenigen.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van dit rapport berust bij het Landbouw-Economisch Instituut.

INHOUDSOPGAVE

	pag.
WOORD VOORAF	4
HOOFDSTUK I	
ALGEMENE TOELICHTING EN SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN	5
1. Beschrijving van de Chrysantenteelt	5
2. Chrysantenteelt in Rijnsburg	6
3. Basisgegevens en bedrijfseconomische richtlijnen	7
4. Samenvatting van de resultaten	8
HOOFDSTUK II	
PRODUCTIEKOSTEN VAN TROSCHRYSANTEN IN DE OPENGROND	13
1. Toelichting	13
2. Specificatie van de productiekosten	14
HOOFDSTUK III	
PRODUCTIEKOSTEN VAN TROSCHRYSANTEN IN KOUD EN LICHTVERWARMD WARENHUIS	17
1. Toelichting	17
2. Specificatie van de productiekosten in vast warenhuis	18
HOOFDSTUK IV	
PRODUCTIEKOSTEN VAN GEplozen CHRYSANTEN IN KOUD EN LICHTVERWARMD WARENHUIS	22
1. Toelichting	22
2. Specificatie van de productiekosten	22
HOOFDSTUK V	
BEREKENING VAN DE PRODUCTIEKOSTEN VAN BEWORTELDE STEKKEN	25
1. Toelichting	25
2. Specificatie van de productiekosten	26
BIJLAGEN	
1 Berekening van de gemiddelde uurlonen	29
2 t/m 12 Berekening van de kosten van de duurzame productiemiddelen	30
13 Arbeidsfilm bloemteeltbedrijf te Rijnsburg	41

WOORD VOORAF

Na Anjers, Rozen en Bolbloemen nemen de Chrysanten, met een jaarlijkse aanvoer van ruim vier miljoen gulden, de vierde plaats onder de snijbloemen in. Bovendien speelt deze teelt vooral in het kleinere bloemisterijbedrijf een grote rol.

Er was dan ook alle reden om te voldoen aan het verzoek van de Tuinbouwvoorlichtingsdienst om thans ook voor verschillende teeltwijzen van deze bloemen een kostenberekening te maken.

Dat deze berekeningen gebaseerd zijn op het Rijsburgse bedrijfstype, hoewel in het Westland en Aalsmeer een belangrijk grotere hoeveelheid Chrysanten worden geveild, is een gevolg van het feit, dat de afdeling Tuinbouw over de kosten van deze teelt te Rijsburg reeds enigszins georiënteerd was.

Het rapport is samengesteld op de afdeling Tuinbouw door J.F.B.M. Schupper en C. Bos.

's-Gravenhage, Augustus 1955.

De Directeur,

(Dr J. Horring)

HOOFDSTUK I

ALGEMENE TOELICHTING EN SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN

1. Beschrijving van de Chrysantenteelt

De chrysant (*Chrysanthemum indicum*) is een vaste plant. In de bloemeteelt worden de chrysanten vermenigvuldigd door het nemen van stekken van moerplanten. Het voor de bloemeteelt nodige plantgoed - beworteld stek - wordt overwegend in eigen bedrijf geteeld. Deze stekken worden gekweekt van moerplanten, welke zijn geselecteerd uit het voor de bloemeteelt gebruikte plantmateriaal. Het overtollige plantmateriaal wordt na afloop van de bloemeteelt opgeruimd. Voor verversing en vernieuwing van het gekweekte sortiment is echter regelmatig een aankoop van stekmateriaal gewenst.

De moerplanten overwinteren onder glas in een kas of bak. Na half Maart worden de stekken van de moerplanten genomen en in kistjes met stekgrond gestoken. De kisten met stek worden in kassen of bakken geplaatst. In het algemeen worden omstreeks Mei/Juni de bewortelde stekken uit de kistjes genomen en afhankelijk van de teeltwijze verder behandeld.

Bij de chrysantenteelt kan men in het algemeen de volgende teeltwijzen onderscheiden:

A. Opengrondsteelt. De teelt wordt, behoudens de opkweek van plantmateriaal, geheel op het vrije veld uitgeoefend.

B. Glasteelt. De teelt heeft geheel of gedeeltelijk onder glas plaats en wel

1. Geheel onder glas; de bewortelde stekken worden onmiddellijk onder staand glas uitgeplant,

2. De plant wordt, na op haar definitieve standplaats te zijn uitgeplant, eerst later met glas bedekt:

a. in een warenhuis, dat eerst later met de ramen wordt gedekt;

b. in een verrolbare kas;

c. in een knip. Een knip wordt alleen van boven met glas gedekt; de zijkanten worden geheel of gedeeltelijk gesloten, veelal met rietmatten.

3. De plant wordt na een teeltperiode in de opengrond eerst later op haar definitieve plaats onder glas gebracht:

a. in onvolgroeide toestand, meestal als getopt stek uit pot of van kuilbed;

b. als volgroeide plant, doorgaans met reeds kleurende knop.

Naar de teeltwijze van de bloem worden de chrysanten geteeld als:

A. Troschrysanten (zowel onder glas als in de opengrond). Per plant laat men verschillende stengels tot ontwikkeling komen. Aan elke stengel wordt een tros bloemen gevormd (vrije groeiwijze).

B. Fluischrysanten (overwegend onder glas). De rassen, die zich hiertoe lenen worden met één of meer stengels gekweekt, waarbij per stengel één bloem wordt aangehouden. Naar de bloemgrootte worden de pluischrysanten verdeeld in

1. middelgrootbloemig. De plant wordt met overwegend drie tot vijf (soms meer) bloemen per plant geteeld.
2. grootbloemig. De plant wordt met 1-3 bloemen geteeld.

De chrysantenteelt wordt in Nederland zeer verspreid aange- troffen. De teeltwijzen, die men in de belangrijkste drie gebieden toepast, zijn samengevat in onderstaande tabel.

Tabel 1

Gebied	Open- grond	Geheel of tijdelijk onder glas				
		geheel onder glas, kas of waren- huis	tijdelijk onder glas			
			glas wordt later aangebracht		de plant wordt onder glas gebracht (kas of warenhuis)	
			warenhuis (rolkas)	knip	in onvolgroeide toestand	als volgroeide plant
1. Z.H.Glas- district	x	x	x	x	x	
2. Aalsmeer en de Venen	x	x	(x)			x
3. Rijnsburg	x		x			

2. Chrysantenteelt in Rijnsburg

In het gebied Rijnsburg wordt de chrysantenteelt zowel in de opengrond als onder glas uitgeoefend. Van deze laatste teeltwijze treffen wij vrijwel uitsluitend de warenhuisteelt aan, waarbij het warenhuis eerst later met glas wordt gedekt. In Rijnsburg worden naast troschrysanten - zowel in de opengrond als onder glas - in toenemende mate middelgrote pluischrysanten gekweekt.

De hoofdaanvoer van de opengronds-troschrysanten heeft plaats in September en October. Na October vermindert de kwaliteit van de buitenchrysanten snel.

Uit onverwarmde warenhuizen kan tot half November een gewas van goede kwaliteit worden verkregen. Na die tijd kan besoging door vorst of een te hoge luchtvochtigheid optreden. Na half November is een lichte verwarming gewenst. In Rijsburg gebruikt men hiertoe vaak vulkachels; in de laatste tijd ook heteluchtkachels.

In dit rapport zijn de volgende kostprijsberekeningen opgesteld:

- a. Berekening van de productiekosten van troschrysanen in de opengrond (zie hoofdstuk II).
- b. Berekening van de productiekosten van troschrysanen in onverwarmd en lichtverwarmd warenhuis (zie hoofdstuk III).
- c. Berekening van de productiekosten van geplozen chrysanen in onverwarmd en lichtverwarmd warenhuis (zie hoofdstuk IV).

3. Basisgegevens en bedrijfseconomische richtlijnen

De basisgegevens voor de berekeningen in dit rapport zijn verzameld door mondelinge enquête bij tien chrysanenkwekers in Rijsburg, enige kassenbouwers en andere deskundigen.

Bij de berekeningen is uitgegaan van de bij het L.E.I. gebruikelijke bedrijfseconomische richtlijnen. Dit houdt in, dat de berekeningen zijn gebaseerd op de kosten en opbrengsten van een juist uitgevoerde, normaal verlopende teelt in een daarvoor geëigend bedrijf, terwijl in de kosten niet is opgenomen een beloning voor de eigenlijke ondernemersarbeid (leiding en toezicht) en evenmin voor het ondernemersrisico. Bruikbare normen voor deze kostenelementen ontbreken namelijk geheel; bovendien is de waardering hiervan meer een kwestie van beleid dan van kostenberekening. Van een eventueel voordelig verschil tussen de opbrengstprijis en de hier berekende "kale kosten" moet dus een deel worden gezien als beloning voor de eigenlijke ondernemersarbeid en het ondernemersrisico. Als de meest belangrijke andere punten noemen wij nog:

- a. Vervangingswaarde. In overeenstemming met de gangbare opvattingen in de bedrijfseconomie zijn alle kostenbedragen gebaseerd op de prijzen, welke -- op het tijdstip waarvoor de kostenberekening geldt -- zouden moeten worden betaald om de desbetreffende productiemiddelen (gebouwen, werktuigen, arbeid, materialen, diensten van derden) aan te schaffen.

b. Rente en afschrijving. Over het geïnvesteerd kapitaal is de rente berekend van 4% per jaar, onverschillig of met eigen of met vreemd kapitaal wordt gewerkt. Voor de duurzame productiemiddelen (met uitzondering van glas) is het gemiddeld geïnvesteerde kapitaal gesteld op 60% van de huidige nieuwwaarde. Voor glas is hiervoor 80% van de nieuwwaarde aangehouden. Voor de grond, welke niet aan slijtage onderhevig is, is de investering gesteld op de volle nieuwwaarde zoals deze door grondtaxateurs wordt vastgesteld. Ook over de kosten van de niet-duurzame productiemiddelen (materialen, arbeid, enz.) is 4% berekend over de periode, dat deze gemiddeld in het productieproces zijn geïnvesteerd.

De afschrijvingspercentages zijn vastgesteld op basis van de duur waarover, naar het oordeel van deskundigen, een nuttig gebruik van het productiemiddel kan worden verwacht, terwijl rekening is gehouden met een eventuele residuwaarde.

c. Arbeidskosten. De kosten van de handenarbeid zijn in de berekeningen opgenomen tegen de voor het jaar, waarvoor de berekening geldt, gangbare lonen (volgens C.A.O.) inclusief de sociale lasten. Voor handenarbeid door de ondernemer of zijn familieleden verricht, wordt het loon berekend dat hiervoor aan vreemd personeel zou moeten worden betaald (incl. sociale lasten). Het aantal arbeidsuren, besteed aan de verschillende bewerkingen, is geheel bepaald op basis van de gemiddelde prestaties van volwaardige, volwassen mannelijke arbeiders. Boven het aantal directe arbeidsuren is voor verlet en diverse werkzaamheden 5% van dit aantal directe arbeidsuren in rekening gebracht.

4. S a m e n v a t t i n g v a n d e r e s u l t a t e n

De berekende kostprijzen gelden voor het volgende bedrijfstype: Gemengd bedrijf, gebied Rijnsburg groot 1 ha kadastraal, waarop: 2 bollentrekkassen van 60 m² elk (kad. 0,02 ha); 3 warenhuizen (onderbouw) met een totale oppervlakte van 800 ramen met in totaal 540 eenruiters (kad. 0,13 ha); 75 are opengrond, beteeld met bloemen, bloembollen en groenteteelt (kad. 0,85 ha).

Dit bedrijf mag representatief worden geacht voor de goed ingerichte bedrijven in Rijnsburg.

In onderstaande tabel 2 is een overzicht gegeven van de uitkomsten van de berekeningen bij een gemiddelde opbrengst. Opbrengsten en kosten van de pluischrysanthen luiden in stuks. Bij de troschrysanthen, die steeds per bos worden geveild, stuitte wij op de moeilijkheid, dat er geen voorschriften bestaan voor de grootte van deze bossen. De aantallen bossen en de kostprijs per bos gelden dus voor een bosgrootte, zoals deze gemiddeld in de praktijk uitvalt, zonder dat nauwkeurig te zeggen is aan welke eisen deze bossen moeten voldoen.

Tabel 2

OVERZICHT VAN DE PRODUCTIEKOSTEN EN DE OPBRENGST PER 1000 M²
 OPENGROND EN PER 100 RAMEN WARENHUIS (120 M²) VAN
 TROS- EN PLUISCHRYSANTHEN

Kostensoorten	Opengrond	Warenhuis			
	1000 m ²	100 ramen			
	tros	tros licht verwarmd	tros koud	pluis licht verwarmd	pluis koud
I Kosten v/d stekplanten	f. 293,-	f. 33,-	f. 33,-	f. 30,-	f. 30,-
II Kosten v/d teelt					
1. Kosten v/d grond	" 55,-	" 4,-	" 4,-	" 4,-	" 4,-
2. Afschrijving, rente en onderhoud overige duurzame productie- middelen	" 55,-	" 103,-	" 68,-	" 103,-	" 68,-
3. Kosten van bewerking					
a. arbeidskosten (incl. verlet)	" 549,-	" 98,-	" 86,-	" 159,-	" 126,-
b. meststoffen	" 68,-	" 11,-	" 11,-	" 14,-	" 14,-
c. overige materialen	" 111,-	" 32,-	" 13,-	" 32,-	" 14,-
4. Transport en veiling- kosten	" 101,-	" 20,-	" 16,-	" 27,-	" 22,-
5. Rente niet-duurzame productiemiddelen	" 11,-	" 3,-	" 2,-	" 4,-	" 2,-
6. Overige kosten	" 20,-	" 10,-	" 8,-	" 11,-	" 8,-
Totale kosten	f. 1263,-	f. 314,-	f. 241,-	f. 384,-	f. 288,-
Gemiddelde opbrengst	4200 bos	550 bos	580 bos	5900 st.	4200 st.
Aanvoerperiode	Sept.-Oct.	$\frac{1}{2}$ Nov.-Dec.	Oct.- $\frac{1}{2}$ Nov.	$\frac{1}{2}$ Nov.-Dec.	Oct.- $\frac{1}{2}$ Nov.
Kostprijs per 100 bos/ 100 stuks bij de gemiddelde opbrengst	f. 30,07	f. 57,12	f. 41,60	f. 6,51	f. 6,87

Daar het berekenen van de kosten van een afzonderlijke teelt (hier chrysanten), het gevaar meebrengt, dat in het bijzonder de arbeidskosten worden overschat, is ter controle een begroting van de totale arbeidsbehoefte in het gestelde bedrijfstype gemaakt. Deze begroting is opgenomen als bijlage 13. De totale arbeidsbehoefte blijkt 6550 manuren per jaar te bedragen. Dit stemt vrij goed overeen met de op enkele gelijksoortige bedrijven in de praktijk waargenomen arbeidsbezettingen.

Tabel 3 geeft een overzicht van de opbrengsten en de kostprijzen van groepen van vergelijkbare rassen. Bij de berekening van deze kostprijzen is er rekening mee gehouden, dat een grotere opbrengst voor sommige werkzaamheden extra kosten meebrengt.

Tabel 3

OVERZICHT VAN DE OPBRENGSTEN EN DE KOSTPRIJZEN VOOR
GROEPEN VAN VERGELIJKBARE RASSEN

	Kostprijs per		Aanvoerperiode
	100 bos	100 st.	
<u>I Troschryasant, opengrond</u>			September-October
3500 bos/10 are (45 tot 55 bos per rr2) Normandie, Yellow Corona	f.35,47		
4200 bos/10 are (55 tot 65 bos per rr2) Mrs Jack Pearson (Engels Bruin) Beryl, September White, September Yellow, Shirley Creme, Shirley Rose, Shirley Pride, Chatsworth	f.30,07		
4900 bos/10 are (65 tot 75 bos per rr2) Ruby, Shirley White, Stella, Yellow Wendy, Yellow Bronze,	f.26,21		
5600 bos/10 are (75 tot 85 bos per rr2) Mosquito	f.23,32		
6300 bos/10 are (85 tot 95 bos per rr2) Ina Steenks, Gem, Bright Eye, White Bouquet	f.21,07		
<u>II Troschryasant, warm warenhuis</u>			$\frac{1}{2}$ November-December
500 bos/100 ramen (55 tot 65 bos per rr2) Herco, President H. de Lange (gele Louis Germ), Caroline Yosick	f.62,55		
580 bos/100 ramen (65 tot 75 bos per rr2) Bachus, Golden Seal, Graceland (Little America), Yellow Rolinda (Amerika's Schlager)	f.54,31		
670 bos/100 ramen (75 tot 80 bos per rr2) Joseph, Yellow Long Island Beauty, Red Rolinda	f.47,40		
<u>III Troschryasant, koud warenhuis</u>			October- $\frac{1}{2}$ November
500 bos/100 ramen (55 tot 65 bos per rr2) Golden Glint, Minerva, Florence Horwood, Blanche du Poitou, Silvia Riley, Cranfordia	f.47,82		
580 bos/100 ramen (65 tot 75 bos per rr2) Bachus, Pinkness, Reycroft Sensation	f.41,60		
670 bos/100 ramen (75 tot 85 bos per rr2) Filmstar, Corncob	f.36,34		
750 bos/100 ramen (85 tot 95 bos per rr2) Superform, Golden Bouquet	f.32,75		

	Kostprijs per		Aanvoerperiode
	100 bos	100 st.	
<u>IV Pluischrysenten, warm warenhuis</u>			1 November-December
5900 stuks/100 ramen (650-750 stuks per rr2) Graceland (little America), Yellow Rolinda (Amerika's Schlager), Red Rolinda, Yellow Long Island Beauty, Long Island Beauty		f. 6,51	
<u>V Pluischrysenten, koud warenhuis</u>			October- 1 November
3400 stuks/100 ramen (350-450 stuks per rr2) Perfection, Blanche du Poitou, Viscount, Migoli, Silvia Riley		f. 6,38	
4200 stuks/100 ramen (450-550 stuks per rr2) Champion, Florence Horwood, White Joy, Minerva, Prince Charming		f. 6,87	
5000 stuks/100 ramen (550-650 stuks per rr2) Daydream, Golden Daydream, Millersdale		f. 5,83	

HOOFDSTUK II

PRODUCTIEKOSTEN VAN TROSCHRY SANTEN IN DE OPENGROND

1. T o e l i c h t i n g

Aangenomen is, dat op het op pag. 8 gestelde fictieve bedrijf, groot 1 ha kadastraal met

- 2 bollentrekkassen van 60 m² elk (kad. 0,02 ha),
- 3 warenhuizen (onderbouw) met een oppervlakte van 800 ramen in totaal (kad. 0,13 ha) en
- 75 are opengrond (kad. 0,85 ha),

een oppervlakte van 20 are opengrond wordt beteeld met troschry santen. Deze chry santen worden in Mei, gedeeltelijk ook in Juni op de blijvende plaats geplant. De oogst van de bloemen valt hoofdzakelijk in de maanden September en October.

Op goed geleide bedrijven van dit type zal in het bijzonder voor de teelt van tulpebollen de grond regelmatig, bijvoorbeeld eenmaal per 4 jaar, worden verdolven. Aangenomen is, dat de chry santen het derde en/of vierde jaar na het verdolven worden geteeld. In het jaar na het verdolven wordt een organische mestgift toegepast van bijvoorbeeld 1 kruiwagen stalmest per rr². Deze organische bemesting moeten wij in de eerste plaats zien als algemene kosten voor het op peil houden van de grond.

Verdeling van de algemene kosten

De algemene kosten voor het gehele bedrijf zijn verdeeld op basis van de normale arbeidsbehoefte voor de verschillende bedrijfsonderdelen. Op grond hiervan is 50% van de kosten van de bloemenschuur, sproeiinstallatie, een bakfiets en het kleine gereedschap ten laste van de opengrond gebracht.

De kosten van 10 are opengrond over 4 jaar en de organische bemesting zijn - aansluitend aan de kosten-toerekening, die in rapport No 221 is gemaakt voor bloembollenbedrijven - rekening houdend met het karakter van het Rijnsburgse bedrijf, als volgt verdeeld:

- 1ste jaar na het verdolven (aardappel, gladiool, dahlia, e.d.)
1/3 x de jaarkosten,
- 2de jaar na het verdolven (tulpen, event. nateelt peen)
1 2/3 x de jaarkosten,
- 3de en 4de jaar na het verdolven (chry santen, zaaibloemen, dahlia's, enz.) elk 1 x de jaarkosten.

Van de kosten van het verdelen is aan het eerste jaar niets toegerekend, aan de tulpeteelt $\frac{2}{3}$ gedeelte en diens-
tengevolge aan het derde en vierde jaar $\frac{1}{6}$ gedeelte per jaar.

Waar nodig zijn de kosten voor 75 are opengrond door vermenigvuldiging met $\frac{2}{15}$ uitgedrukt per 10 are.

2. S p e c i f i c a t i e v a n d e p r o d u c t i e -
k o s t e n

In onderstaande productiekostenberekening zijn de kosten van de stekplanten in enkele posten samengetrokken. Voor een specificatie van deze kosten zij verwezen naar Hoofdstuk V Een volledige berekening van de gemiddelde uurlonen en van de kosten van de duurzame productiemiddelen is opgenomen in de bijlagen 1 t/m 12.

Gebied: Rijsburg

PRODUCTIEKOSTEN TROSCHRYSANTEN (OPENGROND)

Omschrijving	Hoeveelheden en prijzen	Kosten p.10 are betaalde oppervl.
<u>I. Kosten van de grond</u> (waarde f.10.000 per ha)	f.	f.
Rente	$0,85 \text{ ha} \times 4\% \times f.10.000/\text{ha}$	340,-
Grond- en polderlasten (ongeb.)	$0,85 \text{ ha} \times f.40,-/\text{ha}$	34,-
Onderhoud sloten en greppels	$0,85 \text{ ha} \times f.45,-/\text{ha}$	38,25
	$\frac{2}{15} \times 412,25$	54,97
<u>II. Kosten van de bloemenschuur</u> (zie bijlage 8)	$\frac{2}{15} \times 50\% \times 248,-$	16,53
<u>III. Kosten v/d sproeiinstallatie</u> (zie bijlage 12)	$\frac{2}{15} \times 50\% \times 196,-$	13,07
<u>IV. Kosten van de bakfiets</u> (zie bijlage 10)	$\frac{2}{15} \times 50\% \times 69,-$	4,60
<u>V. Kosten van klein gereedschap</u> (zie bijlage 11)	$\frac{2}{15} \times 50\% \times 308,-$	20,53
<u>VI. Kosten van de stekplanten</u> (zie hoofdstuk V)		
kosten van de duurzame productiemiddelen	$11.200 \text{ st.} \times f.4,83/1000 \text{ st.}$	54,10
kosten van bewerking (arbeid)	" " $14,15/1000 \text{ st.}$	158,48
" " " (materialen)	" " $6,86/1000 \text{ st.}$	76,83
overige kosten	" " $0,29/1000 \text{ st.}$	3,25
		292,66

Omschrijving	Hoeveelheden en prijzen	Kosten p.10 are betaalde oppervl.
VII. Kosten van bewerking	f.	f.
1. Diepspitten (arbeid)	1/6 x (80 uur à f.1,53)	20,40
2. Organische bemesting stalmest (materiaal)	9 ton à f.15,-/ton	135,-
arbeid	14 uur à f. 1,53	21,42
	$\frac{1}{4}$ x	156,42
3. Spitten (arbeid)	35 uur à f.1,53	53,55
4. Kunstmest 12-10-18 (materiaal)	105kg à f.30,95/100 kg	32,50
superfosfaat 18% (materiaal)	15kg à f.12,35/100 kg	1,85
arbeid	4 uur à f. 1,53	6,12
5. Eggen en harken (arbeid)	13 uur à f.1,53	19,89
6. Sproeien	2 $\frac{1}{2}$ uur à f.1,53	3,82
7. Planten (arbeid)	25 uur à f.1,53	38,25
8. Wieden en schoffelen (arbeid)	50 uur à f.1,53	76,50
9. Toppen (arbeid)	5 uur à f.1,53	7,65
10. Steunmateriaal		
Hokkengaas (materiaal)	1/8 x 700m ² à f.45,-/100m ²	39,38
Paaltjes (materiaal)	1/4 x 2950stuks à f.4,50/100 st.	33,19
Arbeid	15 uur à f.1,53	22,95
11. Ziektebestrijding		
Parathion (materiaal)	6x0,2% van 25% Parathion: 1 $\frac{1}{2}$ l à f.8,-/l	10,-
Stuifzwavel (materiaal)	3 kg à f.0,60/kg	1,80
Slakkenverdelgen (materiaal)	3 l. à f.7,75/l	23,25
Arbeid	24 uur à f.1,53	36,72
12. Bloemen snijden, bossen, vervoer naar schuur, op water zetten bindtouw (materiaal)	2100 m. à f.3,25/2250m (1kg)	3,03
arbeid	110 uur à f.1,53	168,30
13. Vervoer naar veiling arbeid	25 uur à f.1,53	38,25
14. Opruimen van het gewas incl. gaas en stokken (arbeid)	40 uur à f.1,53	61,20
15. Veilingkosten (d.v.d.)	5% van de totale kosten f.1262,89	63,14
		800,85

Omschrijving	Hoeveelheden en prijzen	Kosten p.10 are beteelde oppervl.
<u>VIII. Overige kosten</u>		f.
1.Diverse kosten,incl. administratie	2/15 x 50% x 200,-	13,33
2.Areaalheffing B.v.S.	Voor 7000-8000m2 f.42,-; 2/15 x 42,-	5,60
3.Heffing Landbouwschap	75 are à f.15,-/ha 2/15 x 11,25	1,50
4.Verlet en diverse werkzaamheden en onderbezetting handen- arbeid	5% van 365 uur à f.1,53	27,92
5.Rente niet-duurzame productiemiddelen	4 maand.à 4% over f.850,-	11,33
		59,68
Totale teeltkosten per 1000 m2 opengrond		1262,89

HOOFDSTUK III

PRODUCTIEKOSTEN VAN TROSCHRYSANTEN IN KOUD EN LICHTVERWARMD WARENHUIS

1. T o e l i c h t i n g

Aangenomen is, dat op het op pag. 8 gestelde fictieve bedrijf, groot 1 ha kadastraal met

- 2 bollentrekkassen van 60 m² elk (kad. 0,02 ha),
- 3 warenhuizen (onderbouw) met een totale oppervlakte van 800 ramen (kad. 0,13 ha) en
- 75 are opengrond (kad. 0,85 ha),

een van de drie warenhuizen met behulp van verplaatsbare kachels, licht verwarmd kan worden. Voor twee van de drie warenhuizen (onderbouw) met een totale oppervlakte van 540 ramen zijn 270 eenruiters beschikbaar, die afwisselend op deze warenhuizen worden gebruikt ¹⁾.

In het met kachels verwarmde warenhuis kunnen troschrysanthen worden geteeld, die omstreeks half Juni in het warenhuis worden gebracht. Ongeveer half October worden de eenruiters op dit warenhuis gelegd. De oogst van deze chrysanthen valt in de maanden November en December.

Het andere warenhuis (onderbouw) is beschikbaar voor de teelt van onverwarmde chrysanthen. Voor deze teelt worden de ramen gebruikt van ongeveer half September tot half October. Deze chrysanthen zullen in de eerste helft van October worden geoogst.

Hoewel het grondstomen steeds meer in gebruik komt is nog aangenomen, dat de warenhuizen eenmaal per twee jaar twee steek diep worden verdolven.

Verdeling van de algemene kosten

De algemene kosten voor het gehele bedrijf zijn verdeeld op basis van de normale arbeidsbehoefte voor de verschillende bedrijfsonderdelen. Op grond hiervan is 25% van de kosten van de bloemenschuur, sproei-installatie, een bakfiets en het kleine gereedschap ten laste van de warenhuizen gebracht. Rekening houdend met de betekenis van de verschillende opeenvolgende gewassen (b.v. tulpen als eerste teelt, chrysanthen als tweede teelt) zijn de volgende percentages van de kosten ten laste van de chrysantheenteelt gebracht.

1) Voor het derde warenhuis (groot 260 ramen) - dat niet in deze berekening wordt betrokken - zijn doorlopend eenruiters ter beschikking.

	Verwarmd warenhuis	Onverwarmd warenhuis
Kosten warenhuis onderbouw	45%	45%
" van de eenruiters	35%	10%
" van de kachels	45%	
" van het verdelven (50% per jaar)	35%	35%
" van de organische bemesting (1 kruiwagen per jaar)	75%	75%
Overige algemene kosten	45%	45%

Waar nodig zijn de kosten voor 800 ramen warenhuisen onderbouw door vermenigvuldiging met 1/8 uitgedrukt per 100 ramen.

2. Specificatie van de productiekosten in vast warenhuis

In onderstaande productiekostenberekening zijn de kosten van de stekplanten in enkele posten samengetrokken. Voor een specificatie van deze kosten zij verwezen naar Hoofdstuk V. Een volledige berekening van de gemiddelde uurlonen en van de kosten van de duurzame productiemiddelen is opgenomen in de bijlagen 1 t/m 12.

PRODUCTIEKOSTEN TROSCHRYSANTEN (WARENHUIS/TIJDELIJK ONDER GLAS)

Omschrijving	Hoeveelheden en prijzen	Licht- verwarmd	Onver- warmd
		Kosten p.100 ramen	Kosten p.100 ramen
<u>I. Kosten van de grond</u> (Waarde f.10.000,-/ha)	f.	f.	f.
Rente	$0,13 \text{ ha} \times 4\% \times \text{f.}10.000/$ ha 52,-		
Grond- en polderlasten (ongeb.)	$0,13 \text{ ha} \times \text{f.}40,-/ha$ 5,20		
Onderhoud sloten en greppels	$0,13 \text{ ha} \times \text{f.}45,-/ha$ 5,85 $45\% \times \frac{1}{8} \times 63,05$	3,55	3,55
<u>II. Kosten van warenhuis onderbouw</u> (zie bijlage 4)	$45\% \times \frac{1}{8} \times \text{f.}674,-$	37,91	37,91
<u>III. Kosten v/d eenruiters</u> (270 stuks; zie bijlage 5)	$35\% \times \frac{100}{270} \times \text{f.}267,-$ $10\% \times \frac{100}{270} \times \text{f.}267,-$	34,61	9,89
<u>IV. Kosten van de sproei- installatie</u> (zie bijlage 12)	$45\% \times \frac{1}{8} \times \text{f.}196,-$	11,03	11,03

Omschrijving	Hoeveelheden en prijzen	Licht-verwarmd	Onver-warmd
		Kosten p.100 ramen	Kosten p.100 ramen
	f.	f.	f.
V. <u>Kosten van de kachels</u> (3 kachels, zie bijl.6)	$45\% \times \frac{100}{270} \times f.65,-$	10,83	
VI. <u>Kosten van de bloemen-schuur</u> (zie bijlage 8)	$45\% \times \frac{1}{8} \times 25\% \times f.248,-$	3,49	3,49
VII. <u>Kosten van de bakfiets</u> (zie bijlage 10)	$45\% \times \frac{1}{8} \times 25\% \times f.69,-$	0,97	0,97
VIII. <u>Kosten van het klein gereedschap</u> (zie bijlage 11)	$45\% \times \frac{1}{8} \times 25\% \times f.308,-$	4,33	4,33
IX. <u>Kosten v/d stekplanten</u> (zie hoofdstuk V) Kosten van de duurzame productiemiddelen	1250st. à f.4,83/ 1000 stuks 6,04		
Kosten van bewerking (arbeid)	1250st. à f.14,15/ 1000 stuks 17,69		
Kosten van bewerking (materiaal)	1250st. à f.6,86/ 1000 stuks 8,57		
Overige kosten	1250st. à f.0,29/ 1000 stuks 0,36	32,66	32,66
X. <u>Kosten van bewerking</u>			
1. Diepspitten, 1x per 2 jaar (arbeid)	$35\% \times \frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$ uur à f.1,53	3,08	3,08
2. Organische bemesting			
Stalmest (materiaal)	$\frac{3}{4}$ ton à f.15,-/ton 11,25		
Arbeid uitkruien en strooien	$1\frac{3}{4}$ uur à f.1,53 2,68		
	75% 13,93	10,45	10,45
3. Spitten	$4\frac{1}{2}$ uur à f.1,53	6,89	6,89
4. Kunstmest			
12-10-18 (materiaal)	8kg à f.30,95/100kg 2,48		
Superfosfaat 18% (materiaal)	4kg à f.12,35/100kg 0,49		
Arbeid	1 uur à f.1,53 1,53	4,50	4,50
5. Eggen en harken (arbeid)	$1\frac{3}{4}$ uur à f.1,53	2,68	2,68
6. Sproeien (arbeid)	$\frac{1}{2}$ uur à f.1,53	0,76	0,76
7. Planten (arbeid)	$3\frac{1}{2}$ uur à f.1,53	5,36	5,36

Omschrijving	Hoeveelheden en prijzen	Licht- verwarmd	Onver- warmd
		Kosten p.100 ramen	Kosten p.100 ramen
		f.	f.
8. Glas opbrengen (arbeid)			f.
van stapel	4 uur à f.1,53		6,12
van warenhuis	5 uur à f.1,53	7,65	
9. Wieden en schoffelen (arbeid)	6 uur à f.1,53	9,18	9,18
10. Toppen (arbeid)	$\frac{3}{4}$ uur à f.1,53	1,15	1,15
11. Steunmateriaal			
Hokkengaas (materiaal)	$\frac{1}{8} \times 85m^2$ à f.45,-/100m ²	4,78	
Paaltjes (materiaal)	$\frac{1}{4} \times 350$ à f.4,50/100st.	3,94	8,72
Arbeid	2 uur à f.1,53	3,06	3,06
12. Ziektebestrijding			
Parathion (materiaal)	6x0,2% van 25% Parathion: 0,1251 à f.8,-/1		1,-
	7x0,2% van 25% Para- thion: 0,151 à f.8,-/1	1,20	
Stuifzwavel (materiaal)	0,36 kg à f.0,60/kg	0,22	0,22
Slakkenverdelger (materiaal)	0,41 à f.7,75/1	3,10	3,10
Arbeid	4 uur à f.1,53		6,12
	$4\frac{1}{2}$ uur à f.1,53	6,89	
13. Luchten en overige teeltwerkzaamheden (arbeid)	4 uur à f.1,53	6,12	6,12
14. Verwarming			
Kachels plaatsen en wegzetten (arbeid)	2 uur à f.1,53	3,06	
aanmaken (4x) en stoken (arbeid)	4 uur à f.1,53	6,12	9,18
Brandstof	$\frac{1}{4}$ ton cokes à f.73,-	18,25	
15. Bloemen snijden, bossen, vervoer naar schuur, op water zetten			
Bindtouw (materiaal)	250m à f.3,25/2250m (1kg)	0,36	0,36
Arbeid	13 uur à f.1,53	19,89	19,89
16. Vervoer naar veiling			
Arbeid	3 uur à f.1,53	4,59	4,59

Omschrijving	Hoeveelheden en prijzen	Licht-verwarmd	Onver-warmd
		Kosten p.100 ramen	Kosten p.100 ramen
		f.	f.
17. Opruimen van het gewas, incl. gaas en stokken (arbeid)	5 uur à f. 1,53	7,65	7,65
18. Veilingkosten (d.v.d.)	5% van totale kosten f. 314,17	15,71	
	5% van totale kosten f. 241,29		12,06
		156,64	123,06
<u>XI. Overige kosten</u>			
1. Diverse kosten, incl. administratie	$45\% \times \frac{1}{8} \times 25\% \times f. 250,-$	3,52	3,52
2. Areaalheffing		6,75	4,50
3. Heffing landbouwschap	$960m^2$ warenhuis à f. 36,- per ha $\frac{1}{8} \times 3,46$	0,43	0,43
4. Verlet en diverse werkzaamheden en onderbezetting handenarbeid	5% van 56 uur à f. 1,53 5% van 63 uur à f. 1,53	4,82	4,28
5. Rente niet duurzame productiemiddelen	4 mnd à 4% overf. 125,- $4\frac{1}{2}$ mnd à 4% overf. 175,-	2,63	1,67
		18,15	14,40
Totale teeltkosten per 100 ramen warenhuis		314,17	241,29

HOOFDSTUK IV

PRODUCTIEKOSTEN VAN GEPLOZEN CHRYSANTEN IN
KOUDE EN LICHTVERWARMD WARENHUIS

1. T o e l i c h t i n g

In plaats van met troschrysanthen kan één of kunnen beide warenhuizen van het gestelde bedrijf worden beteeld met koude of lichtverwarmede geplozen chrysanthen. Voor de kostprijsberekening van deze geplozen chrysanthen gelden dezelfde overwegingen als voor de troschrysanthen. Voor de toelichting hierop zij verwezen naar Hoofdstuk III.

2. S p e c i f i c a t i e v a n d e p r o d u c t i e k o s t e n

In onderstaande productiekostenberekening zijn de kosten van de stekplanten in enkele posten samengetrokken. Voor een specificatie van deze kosten zij verwezen naar Hoofdstuk V. Een volledige berekening van de gemiddelde uurlonen en van de kosten van de duurzame productiemiddelen is opgenomen in de bijlagen 1 t/m 12.

PRODUCTIEKOSTEN PLUISCHRYSANTEN
(warenhuis/tijdelijk onder glas)

Omschrijving	Hoeveelheid en prijzen	Licht- verwarmd	Onverwarmd
		Kosten per 100 ramen	Kosten per 100 ramen
<u>I Kosten v/d grond</u> (waarde f.10.000,-/ha)			
Rente	0,13ha x 4% x f.10.000,-/ha f.52,-		
Grond- en polderlasten (ongebouwd)	0,13 ha x f.40,-/ha " 5,20		
Onderhoud sloten en greppels	0,13 ha x f.45,-/ha " 5,85		
	45% x 1/8 x f.63,05	f. 3,55	f. 3,55
<u>II Kosten van warenhuis onderbouw</u> (zie bijl.4)	45% x 1/8 x f.674,-	f. 37,91	f. 37,91
<u>III Kosten v/d eemuiters</u> (zie bijlage 5)	35% x $\frac{100}{270}$ x f. 267,- 10% x $\frac{100}{270}$ x f. 267,-	f. 34,61	f. 9,89
<u>IV Kosten v/d kachels</u> (3 kachels, zie bijl.6)	45% x $\frac{100}{270}$ x f. 65,-	f. 10,83	
<u>V Kosten v/d sproei- install.</u> (zie bijl. 12)	45% x 1/8 x f. 196,-	f. 11,03	f. 11,03

Omschrijving	Hooveelheden en prijzen	Kosten per 60 m2 trekkas
IX Kosten van bewerking		
1. Bak plaatsen, stellen en opruimen (arbeid)	8 uur à f. 1,53	f. 12,24
2. Spitten (arbeid)	1½ uur à f. 1,53	" 2,29
3. Compost (materiaal)	1 ton à f. 19,-	" 19,-
4. Plantmateriaal		
a. Uitzoeken en opzetten van moerplanten (arb.)	75 uur à f. 1,53	" 114,75
b. aankoop van nieuwe stekken (materiaal)		" 100,-
5. Wieden (arbeid)	3 uur à f. 1,53	" 4,59
6. Luchten en schormen (arbeid)	10 uur à f. 1,53	" 15,30
7. Gieten (arbeid)	1½ uur à f. 1,53	" 1,91
8. K.A.S. (materiaal)	3 x ¾ kg à f. 19,05/100 kg	" 0,43
9. Ziektebestrijding		
a. Parathion (materiaal)	1x spuiten met 0,2%: 8/1000 l à f. 8,-/l	f. 0,07
b. Stuiwzavel (materiaal)	1x verstuiven: 120/1000 kg à f. 0,60/kg	" 0,07
c. Arbeid	1½ uur à f. 1,53	" 2,29
10. Stekken		
a. Potgrond (materiaal)	160 kistjes met 1 ton: 1½ ton à f. 19,-/ton	f. 28,50
b. Maaszand (materiaal)	100 kistjes 1 kruiwagen: 3/8 ton à f. 8,-/ton	" 3,-
c. Stek plukken en snijden, steken en kistjes vullen met grond (arbeid)	85 uur à f. 1,53	" 130,05
11. Kistjes in kas brengen, gieten, luchten en verdere verzorging (arbeid)	50 uur à f. 1,53	" 76,50
12. Stoken		
Cokes (materiaal)	¾ ton à f. 73,-/ton	" 54,75
Arbeid	4 uur à f. 1,53	" 6,12
13. Kistjes buiten brengen en opnemen van stekken (arbeid)	25 uur à f. 1,53	" 38,25
		f. 610,11
X Overige kosten		
1. Diverse kosten incl. administratie	6% x $\frac{60}{120}$ x 25% x	f. 200,-
2. Vakheffing	6% x $\frac{60}{120}$ x	" 11,-
3. Heffing Landbouwschap	6% x $\frac{60}{120}$ x	" 0,43
4. Verlet en diverse werkzaamheden en onderbezetting handenarbeid	5% van 264 uur à f. 1,53	" 20,20
5. Rente bedrijfskapitaal	3½ mnd. à 4% over f. 600,-	" 7,-
		f. 29,04
Totale kosten per 60 m2 kas		f. 783,97
Opbrengst per 60 m2 kas		30,000 stekken

Omschrijving	Hoeveelheden en prijzen	licht verwarmd	onverwarmd
		kosten per 100 ramen	kosten per 100 ramen
VI <u>Kosten v/d bloemenschuur</u> (3 kachels, zie bijl. 6)	45% ¹ / ₈ x25% x f.248,-	f. 3,49	f. 3,49
VII <u>Kosten v/d bakfiets</u> (zie bijlage 10)	45% ¹ / ₈ x25% x f. 69,-	" 0,97	" 0,97
VIII <u>Kosten v/h gereedschap</u> (zie bijlage 10)	45% ¹ / ₈ x25% x f.308,-	" 4,33	" 4,33
IX <u>Kosten v/d stekplanten</u> (zie Hoofdstuk V) Kosten v/d duurzame productiemiddelen	1175st. à f.4,83/ 1000 stuks f. 5,67		
Kosten van bewerking (arbeid)	1175 st. à f.14,15/ 1000 stuks " 16,63		
Kosten van bewerking (materiaal)	1175 st. à f.6,86/ 1000 stuks " 8,06		
Overige kosten	1175 st. à f.0,29/ 1000 stuks " 0,34	" 30,70	" 30,70
X <u>Kosten v. bewerking</u>			
1. Diepspitten, 1 x per 2 jaar (arbeid)	35% ¹ / ₂ x11 ¹ / ₂ uur à f.1,53	" 3,08	" 3,08
2. Organische bemesting Stalmest (materiaal)	1 ton à f.15,-/ton f. 15,-		
Uitkruien en uitstrooien (arbeid)	1 ³ / ₄ uur à f.1,53 " 2,68		
	75% x f. 17,68	" 13,26	" 13,26
3. Spitten	4 ¹ / ₂ uur à f.1,53	" 6,89	" 6,89
4. Kunstmest 12-10-18 (materiaal)	8 kg à f.30,95/100kg f. 2,48		
Superfosfaat 18% (materiaal)	4 kg à f.12,35/100kg " 0,49		
Arbeid	1 ³ / ₄ uur à f.1,53 " 2,68	f. 5,65	f. 5,65
5. Eggen en harken (arb.)	1 ³ / ₄ uur à f.1,53	" 2,68	" 2,68
6. Planten (arbeid)	3 ¹ / ₂ uur à f.1,53	" 5,36	" 5,36
7. Sproeien (arbeid)	¹ / ₂ uur à f. 1,53	" 0,76	" 0,76
8. Glas opbrengen (arb.) van stapel	4 uur à f. 1,53		
van warenhuis	5 uur à f. 1,53	" 7,65	" 6,12
9. Wieden en schoffelen (arbeid)	6 uur à f. 1,53	" 9,18	" 9,18
10. Toppen (arbeid)	³ / ₄ uur à f. 1,53	" 1,15	" 1,15
11. Pluizen (arbeid)	25 uur à f. 1,53	" 53,55	" 38,25
	35 uur à f. 1,53		
12. Steunmateriaal Hokkengaas (materiaal)	1/8x85m2 à f.45,-/ 100 m2 f. 4,78		
Paaltjes (materiaal)	¹ / ₄ x350af.4,50/100 st " 3,94	" 8,72	" 8,72
Arbeid	2 uur à f. 1,53	" 3,06	" 3,06

Omschrijving	Hoeveelheden en prijzen	licht verwarmd	onverwarmd
		Kosten per 100 ramen	Kosten per 100 ramen
13. Ziektebestrijding Parathion(materiaal)	6x0,2% v.25%Parathion: 0,125 l à f.8,-/1		f. 1,-
	7x0,2% v.25%Parathion: 0,15 l.à f.8,-/1	f. 1,20	
Stuifzwavel(materiaal)	0,36 kg à f.0,60/kg	" 0,22	" 0,22
Slakkenverdelger (materiaal)	0,4 l.à f.7,75/l.	" 3,10	" 3,10
Arbeid	4 uur à f.1,53	" 6,89	" 6,12
	4½ uur à f.1,53		
14. Luchten en overige teeltwerkzaamheden (arbeid)	4 uur à f. 1,53	" 6,12	" 6,12
15. Verwarming Kachels plaatsen en wegzetten (arbeid)	2 uur à f. 1,53	f. 3,06	
Aanmaken (4x) en stoken (arbeid)	4 uur à f. 1,53	" 6,12	" 9,18
Brandstof	½ ton cokes à f.73,-	" 18,25	
16. Bloemen snijden, bossen, vervoer naar schuur, op water zetten Bindtouw (materiaal)	600 m à f. 3,25/ 2250 m (1 kg)	" 0,87	
	475 m à f.3,25/ 2250 m (1 kg)		" 0,69
Arbeid	15 uur à f.1,53	" 22,95	" 18,36
	12 uur à f.1,53		
17. Vervoer naar veiling arbeid	5 uur à f.1,53	" 7,65	" 7,65
18. Opruimen van het gewas incl.gaas en stokken (arbeid)	5 uur à f.1,53	" 7,65	" 7,65
19. Veilingkosten (d.v.d.)	5% v. totale kosten f. 384,11	" 19,21	
	5% v. totale kosten f.288,49		" 14,42
		f. 224,28	f. 169,49
XI Overige kosten			
1. Diverse kosten incl. administratie	45% x 1/8 x 25% x f.250,-	f. 3,52	f. 3,52
2. Arealheffing		" 6,75	" 4,50
3. Heffing landbouwschap		" 0,43	" 0,43
4. Verlet en diverse werk- zaamheden en onderbe- zetting handenarbeid	5%v. 104 uur à f.1,53 5%v. 83 uur à f.1,53	" 7,96	" 6,35
5. Rente niet duurzame productiemiddelen	4½ mnd à 4% v. f.250,- 4 mnd à 4% v. f.175,-	" 3,75	" 2,33
		f. 22,41	f. 17,13
Totale teeltkosten per 100 ramen warenhuis		f. 384,11	f. 288,49

HOOFDSTUK V

BEREKENING VAN DE PRODUCTIEKOSTEN VAN BEWORTELDE STEKKEN

1. T o e l i c h t i n g

Voor de teelt van stekplanten voor eigen gebruik worden geselecteerde moerplanten uit de gebruikte planten van het vorige teeltjaar genomen. Deze moerplanten worden opgekuild onder platglas (November, December). Van half Maart tot en met eind April worden van de moerplanten stekken genomen. Deze stekken worden in kistjes in een bollentrekkas geplaatst.

Het aantal stekken per moerplant geeft voor de verschillende rassen belangrijke verschillen te zien; per m² bak zijn deze verschillen echter veel kleiner. Om deze reden en tevens, omdat de kosten voor dit onderdeel van de teelt van de stekplanten naar verhouding zeer gering zijn, was het niet nodig voor de kosten van de stekplanten van de verschillende rassen of groepen van rassen afzonderlijke berekeningen te maken.

Voor de teelt van ongeveer 30000 nodige stekken kan gebruik worden gemaakt van een losse dubbele bak van 24 ramen en een bollentrekkasje van 60 m².

Aangenomen is, dat gemiddeld 120 à 130 stekken worden geplant. Van sommige soorten wordt een groter aantal, van andere een kleiner aantal stekken per kistje gestoken. Bepaalde kwekers geven de voorkeur aan een lager aantal stekken per kistje b.v. 88 stuks. In dit laatste geval komen de kosten van de stekken in plaats van op 2½ cts op 3 cts per stuk.

Verdeling van de algemene kosten

a. Voor de bakkenteelt zijn, behalve de kosten van de bak zelf, geen algemene kosten in rekening gebracht, daar voor het gebruik van een oppervlakte van opengrond voor dit doel geen offer wordt gebracht. Immers in deze tijd van het jaar is voldoende grond beschikbaar, zodat deze niet aan ander gebruik behoeft te worden onttrokken.

b. Voor de teelt in de bollentrekkas is - in overeenstemming met de kostprijsberekeningen voor trektulpen (zie rapport No 90) - 6% van de aan dit bedrijfsonderdeel toegerekende algemene kosten^{x)} ten laste van het chrysantestek gebracht.

x) Van de algemene kosten voor het gehele bedrijf is 25% ten laste van 120 m² bollentrekkassen gebracht (zie rapport No 90).

2. Specificatie van de productiekosten

In onderstaande productiekostenberekening zijn de kosten van de stekplanten inclusief de kosten van de teelt van de moederplanten in de bak uitgedrukt per 60 m² kasoppervlakte. Van de totale kosten is een recapitulatie gemaakt per 1000 bewortelde stekken, gespecificeerd in de belangrijkste kostensoorten.

PRODUCTIEKOSTEN VAN BEWORTELD CHRYSANTESTEK
(Gebied Rijsburg)

Omschrijving	Hoeveelheden en prijzen	Kosten per 60 m ² trekkas
<u>I Kosten van de grond</u> (voor 60 m ² kas) (waarde f. 10000,-/ha)		
Rente	0,01 ha à 4% x f. 10000,-/ha	f. 4,-
Grond- en polderlasten (ongeb.)	0,01 ha à f. 40,-/ha	" 0,40
Onderhoud sloten en greppels	0,01 ha à f. 45,-/ha	" 0,45
	6% x	f. 4,85
		f. 0,29
<u>II Kosten v/d bloemenschuur</u> (zie bijlage 8)	6% x $\frac{60}{120}$ x 25% x	f. 248,-
		f. 1,86
<u>III Kosten van bakfiets</u> (zie bijlage 10)	6% x $\frac{60}{120}$ x 25% x	f. 69,-
		f. 0,52
<u>IV Kosten v. klein gereedsch.</u> (zie bijlage 11)	6% x $\frac{60}{120}$ x 25% x	f. 308,-
		f. 2,31
<u>V Kosten van de kas</u> (60 m ² : zie bijlage 2)	6% x $\frac{60}{120}$ x	f. 482,-
		f. 14,46
<u>VI Kosten v/d verwarming</u> (zie bijlage 3)	6% x $\frac{60}{120}$ x	f. 396,-
		f. 11,88
<u>VII Kosten van de bakken</u> (24 ramen; zie bijl. 7)		f. 56,-
<u>XIII Kosten v/d stekkisten</u> (250 st.; zie bijl. 9)	2 $\frac{1}{2}$ x	f. 23,-
		f. 57,50

PRODUCTIEKOSTEN PER 1000 BEWORTELDE STEKKEN

Kosten duurzame productiemiddelen	f.	4,83
Bewerkingskosten, arbeid	"	14,15
, materialen	"	6,86
Overige kosten (excl. verlet)	"	0,29
		<hr/>
Totaal	f.	26,13

GEMIDDELD UURLOON VOOR HET BLOEMENTEELTBEDRIJF 1955 TE RIJNSBURG

Weekloon vaste arbeiders 23 jaar e.o. volgens aanvulling C.A.O.		f. 55,39	
Waarderings toeslag voor ondernemer en één vaste arbeider:			
gemiddeld		" 1,65	
		f. 57,04	
Vacantietoelage $\frac{1}{52} \times f. 57,04$		" 1,10	
		f. 58,14	
Wachtgeld- en werkloosheidsverzekering 1,1% van (f.58,14-f.1,50)		" 0,62	
		f. 58,76	
Sociale lasten:			
Land- en tuinbouwongevallenwet	1,0 %		
Ziekteweg 1930	2,0 "		
Ziekenfondsenbesluit	2,0 "		
Kinderbijslagwet	5,5 "		
Vereveningsheffing	4,0 "		
Kort verzuim en aanvullend ziekgeld	1,75"		
Wachtgeld- en werkloosheidsverzekering	<u>1,1 "</u>		
	17,35% van		
(f.58,76 - f.1,50)		f. 9,93	
Invaliditeitswet		" 0,60	
Pensioenpremie		" <u>1,50</u>	" 12,03
Loon inclusief sociale lasten			<u>f. 70,79</u>

Aantal uren per jaar, verminderd met feest- en vacantedagen, 2413 uur.

Gemiddeld uurloon $\frac{52}{2413} \times f. 70,79$ afgerond f. 1,53.

KOSTEN VAN TWEE TULPENTREKKASSEN MET DUBBEL GLAS EN KOSTEN SCHERMATTEN
(elk 12 x 5 m²)

<u>Constructie</u>	: Kas: betonfundering, dubbele eternieten zijwand, houten dek met ijzeren spanten, dubbel glas. Tabletten: houten latwerk. Schermmatten: hout, 2 x 70 m ² .	
<u>Afschrijvings- percentage</u>	Kas: 3% Tabletten: 6% Glas: 1% Schermmatten: 10%	
<u>Nieuwwaarde</u>	: Kas: fundering, onderbouw, wanden en dek (incl. glas inzetten en verven) Glas: 32 kistjes à f.35,-/kistje Tabletten: Schermmatten: 140 m ² à f.3,40/m	f. 3760,- " 1120,- " 520,- " 476,- <u>f. 5876,-</u>
<u>Gemiddeld geïn- vesteerd kapitaal</u>	: Fundering, enz. 60% van f.3760,- Glas 80% van f.1120,- Tabletten 60% van f. 520,- Schermmatten 60% van f. 476,-	f. 2256,- " 896,- " 312,- " 286,- <u>f. 3750,-</u>
<u>Kosten</u>	: Rente 4% van f.3750,- Afschrijving: kas 3% van f.3760,- tabletten 6% van f. 520,- glas 1% van f.1120,- schermmatten 10% van f. 476,- Onderhoud: materiaal en d.v.d. f. 60,- arbeid 40 uur à f.1,53 " 62,40 Grondbelasting, gebouwd " 1,25 Glasverzekering 5‰ van f.1120,- " 5,60	f. 150,- " 112,80 " 31,20 " 11,20 " 47,60 f. 60,- " 62,40 " 1,25 " 5,60 <u>f. 482,05</u>
	Afgerond	<u>f. 482,-</u>

Bijlage 3

KOSTEN VAN EEN VERWARMINGSINSTALLATIE VOOR 2 BLOEMBOLLENTREKKASSEN
MET EEN OPPERVLAKTE VAN 120 M², VOORZIEN VAN DUBBEL GLAS

<u>Constructie</u>	: Glazen ketelhuis, eternieten schoorsteen, ketel van 5 m ² v.o., 175 m dunwandige buizen (diameter: 57 mm) per kas, hoofdleiding en circulatiepomp.	
<u>Afschrijvings- percentage</u>	: Ketelhuis en schoorsteen	3%
	Ketel	4%
	Circulatiepomp	4%
	Buizen	4%
<u>Nieuwwaarde</u>	: Ketelhuis en schoorsteen	f. 900,-
	Ketel	" 1260,-
	Circulatiepomp	" 400,-
	Buizen, enz.	" 2420,-
	Installatie ketel en pomp	" 250,-
		<u>f. 5230,-</u>
<u>Gemiddeld geïn- vesteerd kapitaal</u>	: 60% van f. 5230,-	<u>f. 3138,-</u>
<u>Kosten</u>	: Rente : 4% van f. 3138,-	f. 125,52
	Afschrijving: ketelhuis enz. 3% van f. 900,-	" 27,-
	ketel	} 4% van f. 4330,- " 173,20
	circulatiepomp	
	buizen	
	Onderhoud incl. arbeid	" 70,-
		<u>f. 395,72</u>
	Afgerond	<u>f. 396,-</u>

KOSTEN VAN EEN WARENHUISONDERBOUW
(800 ramen groot met 3 afdelingen)

<u>Constructie</u>	: Houten onderbouw, betonnen voet, 2 tussenschotten.	
<u>Afschrijvings- percentage</u>	: Onderbouw en voet 4%	
	Glas 1%	
<u>Nieuwwaarde</u>	: Onderbouw, tussenschotten en voet	f. 7650,-
	Schietglas	" 1050,-
		<u>f. 8700,-</u>
<u>Gemiddeld geïn- vesteerd kapitaal</u>	: Onderbouw en voet 60% van f.7650,-	f. 4590,-
	Glas 80% van f.1050,-	" 840,-
		<u>f. 5430,-</u>
<u>Kosten</u>	: Rente 4% van f.5430,-	f. 217,20
	Afschrijving: onderbouw, tussenschotten en voet 4% van f.7650,-	" 306,-
	glas 1% van f.1050,-	" 10,50
	Onderhoud (incl. arbeid en vervanging glas)	" 115,-
	Glasverzekering 10‰ van f.1050,-	" 10,50
	Grondbelasting gebouwd	" 15,-
		<u>f. 674,20</u>
	Afgerond	<u>f. 674,-</u>

KOSTEN VAN DE EENRUITERS
(270 stuks)

<u>Constructie</u>	: Vurenhouten raamlijsten	
<u>Afschrijvings- percentage</u>	: Raamlijsten 10%	
	Glas 1%	
<u>Nieuwwaarde</u>	: Geïmpregneerde raamlijsten 270 stuks à f. 4,50	f. 1215,-
	Eenruiterglas 270 stuks à f. 4,-	" 1080,-
		<u>f. 2295,-</u>
<u>Gemiddeld geïnves- teerd kapitaal</u>	: Raamlijsten 60% van f.1215,-	f. 729,-
	Eenruiterglas 80% van f.1080,-	" 864,-
		<u>f. 1593,-</u>
<u>Kosten</u>	: Rente : 4% van f.1593,-	f. 63,72
	Afschrijving: Raamlijsten 10% v.f 1215,-	" 121,50
	Glas 1% v.f.1080,-	" 10,80
	Onderhoud (incl. arbeid en vervanging glas)"	60,-
	Glasverzekering 10‰ van f.1080,-	" 10,80
		<u>f. 266,82</u>
	Afgerond	<u>f. 267,-</u>

KOSTEN VAN DE KACHELS

<u>Constructie</u>	: 3 vulkachels met pijpen en ellebogen.	
<u>Afschrijvings- percentage</u>	: Kachels 10% Pijpen en ellebogen 33 1/3%	
<u>Nieuwwaarde</u>	: Kachels f.125,-/stuk	f. 375,-
	Pijpen 3 x 4 m à f.3,25/m	" 39,-
	Ellebogen, 3 stuks à f.1,20	" 3,60
		<u>f. 417,60</u>
	Afgerond	<u>f. 418,-</u>
<u>Gemiddeld geïn- vesteerd kapitaal</u>	: 60% van f.418,-	<u>f. 251,-</u>
<u>Kosten</u>	: Rente, 4% van f.251,-	f. 10,04
	Afschrijving: kachels 10% van f.375,-	" 37,50
	pijpen en ellebogen 33 1/3% van f.42,60	" 14,20
	Onderhoud incl. arbeid	" 2,50
	Brandverzekering 2% van f.418,-	" 0,84
		<u>f. 65,08</u>
	Afgerond	<u>f. 65,-</u>

KOSTEN VAN EEN LOSSE DUBBELE BAK MET 24 EENRUITERS
EN RIETMATTEN

<u>Constructie</u>	: Bak		
		Betonnen onderbouw, vurenhouten raamlijsten.	
		Rietmatten, 5 stuks 5 bands (2,10 x 3,60 m ²)	
		ongeveer 40 m ² .	
<u>Afschrijvings- percentage</u>	: Bak	6 2/3%	
		Vurenhouten raamlijsten	12 1/2%
		Glas	1%
		Rietmatten	25%
<u>Nieuwwaarde</u>	: Betonnen onderbouw		f. 84,-
		Gefïmpregneerde raamlijsten, 24 stuks à f.4,50	" 108,-
		Eenruiterglas, 24 stuks à f.4,-	" 96,-
		Rietmatten 40 m ² à f. 1,50	" 60,-
			<u>f. 348,-</u>
<u>Gemiddeld geïn- vesteerd kapitaal</u>	: Betonnen onderbouw	60% van f.84,-	f. 50,40
		Raamlijsten	60% van f.108,-
		Glas	80% van f.96,-
		Rietmatten	60% van f.60,-
			<u>f. 228,-</u>
<u>Kosten</u>	: Rente 4% van f.228,-		f. 9,12
		Afschrijving: onderbouw 6 2/3% van f.84,-	" 5,60
		raamlijsten 12 1/2% van f.108,-	" 13,50
		glas 1% van f.96,-	" 0,96
		rietmatten : 25% van f.60,-	" 15,-
		Onderhoud: incl. arbeid en vervanging glas	" 10,-
		Glasverzekering: 10‰ van f.96,-	" 0,96
		Grondbelasting: gebouwd	" 0,45
			<u>f. 55,59</u>
		Afgerond	<u>f. 56,-</u>

KOSTEN VAN EEN BLOEMENSCHUUR

<u>Constructie</u>	: Stenen schuur (5 x 10 m ²) met zolder en pannen dak, houten bloementafel, waterleiding en licht.	
<u>Afschrijvings- percentage</u>	: 2%	
<u>Nieuwwaarde</u>	:	<u>f. 4500,-</u>
<u>Gemiddeld geïn- vesteerd kapitaal</u>	: 60% van f.4500,-	<u>f. 2700,-</u>
<u>Kosten</u>	: Rente 4% van f.2700,-	f. 108,-
	Afschrijving 2% van f.4500,-	" 90,-
	Onderhoud incl. arbeid	" 35,-
	Brandverzekering 2% van f.4500,-	" 9,-
	Grondbelasting, gebouwd	" 6,-
		<u>f. 248,-</u>

KOSTEN VAN DE STEKKISTEN

100 stuks

<u>Constructie</u>	:	houten kistjes, afmetingen 35 cm x 45 cm x $7\frac{1}{2}$ cm (gebruikt hout).	
<u>Afschrijvings- percentage</u>	:	33 $\frac{1}{3}$ % per keer gebruik voor stek	
<u>Nieuwwaarde</u>	:		<u>f. 65,-</u>
<u>Gemiddeld geïn- vesteerd kapitaal</u>	:	60% van f.65,-	<u>f. 39,-</u>
<u>Kosten</u>	:	Rente : 4% van f.39,-	f. 1,56
		Afschrijving : 33 $\frac{1}{3}$ % van f.65,-	" 21,67
		Brandverzekering: 2‰ van f.65,-	" 0,13
			<u>f. 23,36</u>
		Afgerond	<u>f. 23,-</u>

KOSTEN VAN EEN BAKFIETS

<u>Afschrijvings-</u> <u>percentage</u>	: 10%		
<u>Nieuwwaarde</u>	:	<u>f. 350,-</u>	
<u>Gemiddeld geïn-</u> <u>vesteerd kapitaal</u>	: 60% van f.350,-	<u>f. 210,-</u>	
<u>Kosten</u>	: Rente	4% van f.210,-	f. 8,40
	Afschrijving	10% van f.350,-	" 35,-
	Onderhoud		" 25,-
	Brandverzekering	2% van f.350,-	" 0,70
			<u>f. 69,10</u>
		Afgerond	<u>f. 69,-</u>

KOSTEN VAN HET GEREEDSCHAP

<u>Afschrijvings-</u> <u>percentage</u>	: 16 2/3%	
<u>Nieuwwaarde</u>	:	<u>f. 1600,-</u>
<u>Gemiddeld geïn-</u> <u>vesteerd kapitaal</u>	: 60% van f. 1600,-	<u>f. 960,-</u>
<u>Kosten</u>	: Rente 4% van f. 960,-	f. 38,40
	Afschrijving 16 2/3% van f.1600,-	" 266,67
	Brandverzekering 2% van f.1600,-	" 3,20
		<u>f. 308,27</u>
		<u>Afgerond f. 308,-</u>

Het gereedschap bestaat uit:

2 "Robur" wagens	f.340,-	20 gutezakken	f. 22,-
30 m kruiplanken	" 60,-	1 zandschop	" 4,-
1 egge	" 60,-	1 kolenriek of peenvork	" 12,-
2 plattanders	" 30,-	1 gieter	" 10,-
2 mestvorken	" 25,-	1 slegge	" 10,-
2 graven	" 35,-	1 bezem	" 2,50
3 schoffels	" 40,-	1 sloothaak	" 15,-
2 harken	" 35,-	1 molmhaak	" 1,50
1 hak	" 13,50	4 thermometers	" 8,-
1 platte schop	" 12,50	20 m dunne slang	" 30,-
1 schuimschop	" 17,50	1 bollenhandzift	" 7,50
1 schrepel	" 3,50	2 halve rotanmanden	" 11,50
3 troffels	" 21,-	5 hele rotanmanden	" 40,-
2 pootijzers	" 9,50	1 zeis met haarspit	" 15,-
1 hooivork	" 3,50	2 horren	" 15,-
1 steekschop	" 7,-	1 zwavelverstuiver	" 11,25
1 houten hark	" 3,50	1 gasmasker	" 23,50
1 bollenrek	" 14,-	1 gifkast	" 25,-
1 pulyrisator met neveldeop	" 167,-	2 paar rubber laarzen	" 25,-
25 emmers	" 87,50	2 oliepakken	" 70,-
1 schuurkachel + 4 m pijp	" 110,-	Overig gereedschap (timmer- gereedschap, enz.)	" 150,-

KOSTEN VAN EEN SPROEIIINSTALLATIE

Constructie : Geslagen bron met Nortonpomp, electromotor van 3 pk,
30 m. sproeileiding met sproeidoppen, 150 m. buis,
15 m. slang.

Afschrijvings-
percentage : Buis : 4%
Motor en pomp : 4%
Sproeileiding : 5%
Slang : 20%
Bron : 4%

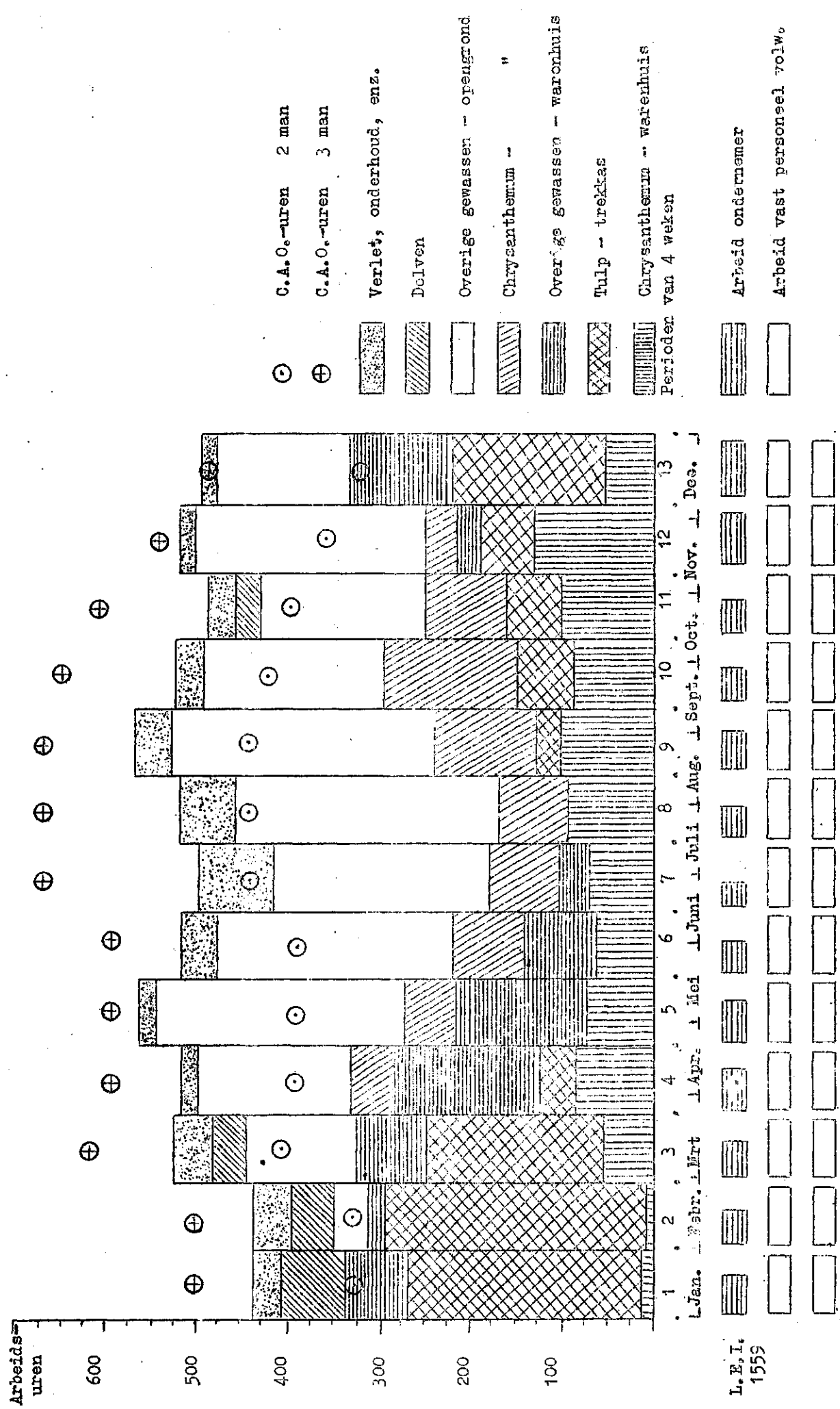
Nieuwwaarde : Buis 150 m à f.5,80/m f. 870,-
Sproeileiding 30 m à f.7,-/m " 210,-
Motor en pomp, zuigleiding en klep " 700,-
Bron slaan, diepte 20 m, 2 d.aansluiting " 600,-
Slang 15 m. à f. 5,-/m " 75,-
f.2455,-

Gemiddeld geïn-
vesteerd kapitaal : 60% van f. 2455,- f.1473,-

Kosten : Rente: 4% van f. 1473,- f. 58,92
Afschrijving: 4% van f.2170,- " 86,80
20% van f. 75,- " 15,-
5% van f. 210,- " 10,50
Onderhoud: " 25,-
f. 196,22
Afgerond f. 196,-

ARBEIDSFILM BLOEMENTEELABEDRIJF TE KUNSBURG

Bijlage 13

⊙ C.A.O.-uren 2 man
 ⊕ C.A.O.-uren 3 man

Verlet, onderhoud, enz.

Delven

Overige gewassen - oerengrond

Chrysanthemum "

Overige gewassen - warenhuis

Tulp - trekas

Chrysanthemum - warenhuis

Perioden van 4 weken

Arbeid ondernemer

Arbeid vast personeel volw.